

**UCHWAŁA NR LVII/380/24
RADY MIEJSKIEJ W OSIEKU**

z dnia 16 lutego 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Osiek
na lata 2024-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. 2023.poz.1426) Rada Miejska w Osieku uchwala co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji Program Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Osiek na lata 2024-2026 stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Osiek.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny w Osieku na lata 2024-2026 przedstawia kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, szczególnie w tych rodzinach, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji oświatowo-wychowawczej oraz promowanie społecznie pożądanego modelu rodziny przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

**Program Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Osiek
Na lata 2024-2026**

Podstawą opracowania Programu Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Osiek na lata 2024-2026 jest art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z wymienioną ustawą do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny. W myśl ww. ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi a także kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.
  - c) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce oświatowo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zamieszkałego na terenie gminy

Podstawa prawna programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1426)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1249)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

Gmina	Powiat
Profilaktyka – wspieranie rodziny ·Asystent rodziny ·Placówki wsparcia dziennego ·Rodziny wspierające ·Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	·Piecza zastępcza i instytucjonalna ·Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej ·Adopcje ·Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka ·Placówki opiekuńczo–wychowawcze ·Usamodzielnienie ·Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) ·Rodziny pomocnicze

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ·Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ·Baza instytucji wspierających rodzinę (OPS, PCPR, GKRPA, Policja, Sąd, Służba Zdrowia, Oświata, Kościół Katolicki) Dobre rozeznanie środowiska lokalnego poprzez pracowników służb Pomocy Społecznej, Policji Pracowników Oświaty ·Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny	Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie ·Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, psychiatra, mediator) ·Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły, nauczyciela ·Brak świadomości społecznej o potrzebach, możliwościach w zakresie rodziny zastępczej ·Brak rodzin wspierających ·Brak specjalistycznych usług opiekuńczych ·Wyuczona bezradność i roszczeniowy, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów

PRZEWODNICZĄCY
 Rady Miejskiej
 Arkadiusz Matusak

Szanse	Zagrożenia
Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej ·Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją bezradnością, zarządzanie budżetem domowym ·Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę ·Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych ·Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	·Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów ·Zanik więzi i tradycji rodzinnych ·Wzrost kosztów utrzymania rodzin ·Rozpad związków(rozwody, separacje, wyjazdy za granicę) ·Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży konsumpcjonizm, narastająca przemoc ·Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, hazardu, internetu, środków odurzających ·Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych ·Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego

Diagnoza

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcjonalności rodziny w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej została dokonana w oparciu o dane pochodzące z Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku oraz Powiatowego Centrum Rodziny w Staszowie.

Według analizy pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku w roku 2023 skorzystało z pomocy społecznej 313 rodzin:

Tabela Nr 1 Powody przyznania pomocy

Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Ubóstwo	36	295
Alkoholizm	11	14
Bezdomność	6	6
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzina wielodzietna	2	10
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzina niepełna	9	30
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	17	64
Bezrobocie	104	294
Długotrwała lub ciężka choroba	95	225
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

Niepełnosprawność	95	198
Pobyty w zakładzie karnym	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	51	270
Przemoc w rodzinie	3	13
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2
Zdarzenie losowe	4	11

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych zdiagnozowano u 28 rodzin z terenu Miasta i Gminy Osiek, przy czym te rodziny przy zapewnieniu wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej są w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostanie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy powyższych środowisk przez pracowników socjalnych należy uznać, że działania podejmowane przez Ośrodek są wystarczające. Zatem można założyć, że prawdopodobieństwo umieszczenia dziecka w placówce wychowawczej lub rodzinie zastępczej jest niewielkie.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie wynika, że z terenu Gminy Osiek w roku 2023 w rodzinach zastępczych przebywało 7 dzieci.

Tabela Nr 2

Informacja o rodzinach zastępczych z terenu Miasta i Gminy Osiek oraz z Powiatu Staszowskiego

Liczba rodzin zastępczych na terenie Miasta i Gminy Osiek			Liczba dzieci przebywających w tych rodzinach		
2022r.	2023r.		2022r.	2023r.	
5	4		9	7	
Liczba rodzin zastępczych z powiatu staszowskiego			Liczba dzieci przebywających w tych rodzinach		
2022r.	2023r.	2020r.	2022r.	2023r.	
51	48	48	70	65	

Aktualnie nie toczą się postępowania o ustanowienie rodziny zastępczej z terenu Miasta i Gminy Osiek. W 2023r. zostało umieszczone 1 dziecko w rodzinie zastępczej.

Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS

Z analiz przeprowadzonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku wynika, że pod opieką OPS znajduje się 313 rodzin. Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta oraz

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

dostępu do specjalistycznego poradnictwa (zadania asystenta rodziny - art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Korzystając z dofinansowania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (w ramach ogłoszonego konkursu), zatrudniono asystenta rodziny do pracy z rodzinami mającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia. W trosce o harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, a także dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju podejmuje się działania, które mają na celu zapewnienie skutecznej pomocy dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci. Rodziny w Gminie Osiek przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mają zapewnione wsparcie ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku poprzez:

1. **Wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych**
2. **Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, które obejmuje** wspieranie rodzin o niskim statusie materialnym, z niepełnosprawnością i problemami długotrwałego bezrobocia. Realizatorem tego zadania był przede wszystkim Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku.
3. **Poradnictwo specjalistyczne** Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego), treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia. Tam, gdzie jest to możliwe, praca w ramach Programu powinna opierać się o pełną współpracę z rodziną. Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

4. **Pomoc w formie rodzin wspierających**

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m.in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy. Rodzina wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny, którego zadania będą polegały na:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 6) wspieranie aktywności społecznej rodzin;

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejscowej

Arkadiusz Matusak

- 7) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
  - 8) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
  - 9) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
  - 10) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
  - 11) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
  - 12) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
  - 13) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
  - 14) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny,
  - 15) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
  - 16) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
  - 17) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
- wykonywanie innych czynności i obowiązków wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Praca asystenta rodziny będzie również polegała na inicjowaniu i rekomendowaniu zadań zespołowych w skład których wchodzić będą m.in. asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca asystenta rodziny lub zespołu powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów środowiska rodzinnego, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

Poniższa tabela przedstawia liczbę zatrudnionych asystentów rodzin i dzieci objętych ich opieką w Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku

Tabela Nr 3

Liczba zatrudnionych asystentów rodzin i dzieci objętych ich opieką.

Lp.	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny na wniosek pracownika socjalnego	Liczba rodzin objętych opieką asystenta rodziny na wniosek Sądu	Powody objęcia rodziny opieką asystenta
1	Rok 2022	Rok 2022	
2	7 rodzin	0	Problemy opiekuńczo-wychowawczych, nadużywanie alkoholu, trudne warunki bytowe, niewłaściwe dysponowanie posiadanymi środkami finansowymi
3	Liczba dzieci w tych rodzinach Rok 2022	Liczba dzieci w tych rodzinach Rok 2022	
4	20 dzieci	0 dzieci	

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Arkadiusz Matusiak

5	Rok 2023	Rok 2023	
6	8 rodzin	0	Problemy opiekuńczo-wychowawczych, nadużywanie alkoholu, trudne warunki bytowe, niewłaściwe dysponowanie posiadanymi środkami finansowymi
7	30 dzieci	0 dzieci	

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Koniec zatrudnienia ustaje wówczas, gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Liczba zespołów ds. oceny okresowej sytuacji dzieci z terenu Gminy przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, w których uczestniczył asystent rodziny wyniosła w 2023 r.: 4 W roku 2023 nie było posiedzeń ds. okresowej oceny dziecka w Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku. Takie posiedzenia odbywały się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie, w posiedzeniu tym brał udział oddelegowany pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Osieku.

Liczba opinii sporządzanych, na wniosek sądu o rodzinie i jej członkach wyniosła w 2022 r.:0, w 2023 - 1

Asystent zakończył pracę w 2023r. z jedną rodziną.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku zatrudniony jest 1 pedagog, i 1 wychowawca, który ma pod opieką 5 dzieci które uczęszczają do świetlicy socjoterapeutycznej a ich rodziny są objęte asystentem rodziny oraz ok. 56 pozostałych dzieci. Pedagog często rozmawia z rodzicami na temat problemów opiekuńczo wychowawczych z dziećmi. Przez cały rok odbywają się: programy socjoterapeutyczne dostosowane wg. potrzeb, programy profilaktyczno -wychowawcze, zajęcia sportowe organizowane na hali ZS Osiek i na boisku szkolnym, zawody sportowe, pomoc w nauce i odrabianiu lekcji gry i zabawy rozwijające logiczne myślenie, poszerzające wiedzę o świecie i rozwijające kreatywność, urodziny dzieci, zabawy taneczne, karaoke, taniec na macie, oglądanie bajek i filmów edukacyjnych z projektora, gry w podchody, spacer do lasu w porach letnich, wycieczki piesze i rowerowe, odbywały się zajęcia indywidualne. Dzieci mają zapewnioną profesjonalną pomoc, Podopieczni są kierowani do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Połańcu.

Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Arkadiusz Matusak

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Cele programu

1. Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe:

1) Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

2) Zapewnienie szczegółowej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

3) Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Działania:

Do realizacji założonych celów będą prowadziły następujące działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji rodziny,

- uprzedzające (m in. diagnoza, informacja, edukacja) mające na celu wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- interwencyjne,
- wspierająco-terapeutyczne (m in. rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w integracji rodziny, dążenie do reintegracji),
- socjalne,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- edukacyjne, podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się pomaganiem rodzinom.

Powyższe działania będą prowadzone w formie pracy z rodziną.

Realizatorzy i Partnerzy Programu

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku
2. Urząd Miasta i Gminy w Osieku
3. Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku
4. Zespół Interdyscyplinarny w Osieku
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie
6. Policja
7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połańcu
8. Placówki Oświatowe
9. Sąd Rodzinny
10. Powiatowy Urząd Pracy
11. Placówki Służby Zdrowia

Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 -2026

1. Cel - Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym

Zadania	Realizator/Partnerzy	Planowany termin realizacji
Konsultacje i poradnictwo	OPS, PCPR, Szkoły, Kds.PiRPA	

PRZEWODNICZĄCY

Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

specjalistyczne dla rodziców.		2024-2026
Opracowanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	Szkoły, OPS, Kds.PiRPA, stowarzyszenia-organizacje realizujące programy profilaktyczne, PCPR	2024-2026
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Kds.PiRPA	OPS, Kds.PiRPA, Szkoły, Policja	2024-2026
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie	Urząd Miasta i Gminy, OPS, Policja, Przychodnia Zdrowia, Kds.PiRPA	2024-2026
Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	OPS, Sąd	2024-2026
Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	OPS, Poradnia Psychologiczno-pedagogiczna, rodziny wspierające, szkoły	2024-2026
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych	OPS, Szkoły, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2026
Organizowanie grup wsparcia, w tym rodzin wspierających i najbliższych członków rodziny	OPS, rodziny wspierające, zespół interdyscyplinarny, Kds.PiRPA	2024-2026

2. Cel-Zapewnienie szczegółowej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych	Pracownicy socjalni OPS	2024-2026
Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną	Szkoła, Poradnia Psychologiczno-pedagogiczna,	2024-2026
Kierowanie dzieci na kolonie, obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	OPS, Kds.PiRPA, PCPR, Kuratorium Oświaty, Szkoły	2024-2026
Kształtowanie systemu wartości dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Szkoły, świetlica socjoterapeutyczna przy OPS, PPP	2024-2026
Prowadzenie monitoringu	Pracownicy socjalni, asystent	2024-2026

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matuszak

sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	rodziny, kurator, pedagog, wychowawca
--	---------------------------------------

3.Cel- Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

Zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Planowany termin realizacji
Utrzymanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	OPS,PCPR, Sąd Rodzinny	2024-2026
Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu i podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej	PUP, OPS	2024-2026
Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	OPS, PCPR	2024-2026
Wsparcie finansowe rodzin dostosowanie do bieżących potrzeb	OPS,	2024-2026
Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	OPS,PCPR, Sąd, rodziny wspierające	2024-2026
Angażowanie rodziców do ponoszenia odpowiedzialności za sprawę dziecka	Szkoła, OPS,PCPR	2024-2026

Opieka nad dzieckiem i rodziną powinna stać się podstawą wszelkich działań jednostek pomocowych działających na rzecz rodziny. Jedną z najistotniejszych kwestii w realizacji tego zamierzenia będzie interdyscyplinarna i skoordynowana praca pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji, m.in.: szkoła, pomoc społeczna, policja sąd, służba zdrowia i innych mających kontakt z dzieckiem i jego rodziną, w celu wspomagania rodziny na rzecz poprawy jego sytuacji. Priorytetowym celem musi być rozbudowywanie systemu profilaktyki oraz kompleksowe i profesjonalne działania na rzecz dziecka oraz rodziny jak również form pieczy zastępczej.

Adresaci programu

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Osiek, w których istnieje problem alkoholizmu, bezrobocia, przemocy, długotrwałej choroby lub problemy opiekuńcze – wychowawcze i dzieci zagrożone są umieszczeniem poza rodziną w pieczy zastępczej, oraz takie rodziny, gdzie dzieci zostały już umieszczone w placówkach bądź rodzinach zastępczych i należy czynić działania w kierunku powrotu dziecka do rodziny biologicznej i wyjścia z trudnej sytuacji.

Czas realizacji Programu

Realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Osiek zaplanowana została na lata

PRZEWODNICĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak

2024-2026. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

Ewaluacja Programu

W ramach ewaluacji Programu prowadzony będzie monitoring. Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub kontakt telefoniczny z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celów szczegółowych:

- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczbę rodzin wymagających wsparcia,
- liczba osób uzależnionych które podjęły leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy,
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych,
- liczba rodzin, którym przyznano asystenta rodziny
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje,
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno-pedagogiczną,
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego,
- liczba rodzin mających wsparcia w formie usługowej
- liczba dzieci, którym zapewniano udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem,
- liczba dzieci otrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie,
- liczba rodzin wydatkujących otrzymane wsparcie zgodnie z przeznaczeniem,
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej,
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich.

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz wydatkowaniu środków przeznaczonych na ich realizację.

Źródła finansowania programu

1. Budżet gminy.
2. Budżet państwa.
3. Środki zewnętrzne pozyskiwane w drodze konkursu

Monitoring Programu

Monitoring programu będzie się odbywał w formie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodzin oraz przedstawienia potrzeb - przedkładanego Radzie Miejskiej w Osieku w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

Zakończenie

Przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania, w pierwszym z nich kładzie się nacisk na utrzymanie dzieci w naturalnym środowisku, w drugim natomiast na zapewnienie sprawnie funkcjonującego

PRZEWODNICĄCY
Rady Miejskiej
Arkadiusz Matusak

systemu pieczy zastępczej w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowywania przez rodziców.

Reasumując zakłada się w Programie stworzenia na terenie Miasta i Gminy Osiek optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wszelkie działania o charakterze profilaktycznym, pomocowym i wspierającym zmierzać będą do samodzielnego rozwiązywania przez rodzinę własnych, problemów. Natomiast wsparcie ze strony instytucji stanowić powinno jedynie uzupełnienie działań opiekuńczo-wychowawczych dla tych rodzin, które nie są w stanie samodzielnie pokonać trudnych sytuacji życiowych.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Arkadiusz Matusak